

SISUKORD

1. Sisearhitektuur	2
1.1. Üldandmed	2
1.1.1. Projekteerimistöö piiritus.....	2
1.1.2. Alusdokumendid	2
1.2. Olemasolev olukord	4
1.3. Sisearhitektuuri kontseptsioon	4
1.4. Ruumide funktsionaalsed seosed	4
1.4.1. 1. Korrus.....	4
1.4.2. 2. Korrus.....	4
1.5. Valgustus.....	4
1.5.1. Ruumide loomulik valgustus.....	4
1.5.2. Ruumide kunstlik valgustus	4
1.6. Viimistlusmaterjalid	6
1.6.1. Viimistlusmaterjalid ruumigruppide kaupa	6
1.6.2. Nõuded viimistlusmaterjalidele	9
1.7. Maalritööd	11
1.7.1. Üldine	11
1.7.2. Töösooritus.....	12
1.7.3. Pinnatöötlusted	13
1.8. Sisemised avatäited	14
1.8.1. Siseuksed	14
1.8.2. Siseaknad	15
1.9. Aknakatted	15
1.10. Sisustus	15
1.10.1. Mööbel, üldine	15
1.10.2. Tualettruumide inventar	15
1.11. Erinõuded	15
1.11.1. Hoonesisene liikumine	15
1.11.2. Invatualettruumid	16
1.11.3. Ruumiakustika.....	16

1.11.4. Koristusvahendid ja kemikaalid.....	16
---	----

1. Sisearhitektuur

1.1. Üldandmed

Käesoleva projektiga on antud Tallinna linna, Sõpruse pst 153, Lidl Kaubanduskeskuse sisearhitektuurne lahendus eelprojekti staadiumis.

Tegemist on 2-korruselise uusehitisega. Eelprojekti aluseks on sama töö raames koostatud eskiis, mille koostamisel on lähtutud Lidl Eesti OÜ poolt lähteülesandena edastatud kaupluse üldkontseptsioonist ja sisearhitektuursest lahendusest.

1.1.1. Projekteerimistöö piiritus

Käesoleva projektiga on antud projekteeritava Lidl Kaubanduskeskuse sisearhitektuurne lahendus eelprojekti staadiumis. Täiendav detailsus lahendusele on tagatav vastavate eriosade projektidega.

Kaubanduskeskus on lahendatud kahe korruselise mahuna, kus 1. korrusel on sissepääsuala ja parkla ning 2. korrusel kaubanduspind, kauba jaotus ja ladustusruumid ning personaliruumid.

1.1.1.1. Üldine piiritus

Joonised, seletuskiri ja loetelud moodustavad terviku ja neid tuleb käsitleda koos. Vasturääkivuste ilmnemisel teavitada projekteerijat.

Kõik materjalide, seadmete ja konstruktsioonide asendused on võimalikud ainult Projekteerija ja Tellija kirjalikul loal. Kõikide materjalide ja konstruktsioonide kasutamisel peab ehitaja olema kursis vastavate paigaldus- ja käsitusjuhenditega. Need tuleb hankida materjalide ja konstruktsioonide tootjatelt või müüjatelt.

1.1.2. Alusdokumendid

1.1.2.1. Tellija

Hoone Tellijaks on Lidl Eesti OÜ.

1.1.2.2. Lähteandmed

Eelprojekti aluseks on võetud Tellija lähteülesanne, eskiisprojekt ja projekteerimiskoosolekutel kokku lepitud ja protokollitud lähteandmed.

Sisearhitektuurse lahenduse koostamise aluseks on Lidl Eesti OÜ esitatud kaupluse kontseptsioon: Metropoli kauplused 2015 ja Filiaali kontseptsioon 2017.

1.1.2.3. Uuringud, mõõtmised, prognoosid

Projekteerimise aluseks on kasutatud:

- KONE liikurtee lahendust „Sõpruse pst 153 kaubanduskeskuse kaldteed“, töö nr. 0008757216, 23.01.2019

1.1.2.4. Normdokumendid

Projekteerimisel on lähtutud ning edasistel projekteerimistöodel ja ehitustöodel tuleb lähtuda Eesti Vabariigis kehtivatest projekteerimismõõtmistest ja seadustest ning alljärgnevatest normdokumentidest:

Projekteerimisel aluseks võetavad ehitusnormid ja eeskirjad:

- EVS 932:2017 Ehitusprojekt
- EVS 812-7:2008/ AC:2016 Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitistele esitatava põhinõude, tuleohutusnõude tagamine projekteerimise ja ehitamise käigus
- EVS 871:2017 Tuletõkke- ja evakuatsiooni avatäited ja sulused. Kasutamine
- EVS 842:2003 Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest
- EVS-EN 1838:2013 Valgustehnika. Hädavalgustus
- EVS-EN 50172:2005 Evakuatsiooni hädavalgustusüsteemid
- EVS-EN 12665:2011 Valgus ja valgustus. Põhioskussõnad ja valgustusnõuete valiku põhialused
- EVS 894:2008/A1:2010/A2:2015 Loomulik valgustus elu- ja bürooruumides
- EVS-EN 12464-1:2011 Valgus ja valgustus. Töökohavalgustus. Osa 1: Sisetöökohad
- EVS-EN 16034:2014 Aknad, ukсед ja väravad. Tootestandard, toodete omadused. Tulepüsivus ja suitsutõkestus
- EVS-EN 1906:2012 Akna- ja uksetarvikud. Ukseligid ja -nupud. Nõuded ja katsemeetodid
- Riigi Kinnisvara AS juhend „Tehnilised nõuded mitteeluhoonetele“;
- Maalritööde RYL 2012;
- Sisetööde RYL 2013.

Seadustes ja õigusaktides kehtestatud kohustuslikud nõuded:

- Majandus- ja taristuministri poolt 17.07.2015 aastal vastu võetud määrus nr 97 „Nõuded ehitusprojektile“
- Siseministri 30. märtsil 2017. aastal vastu võetud määrus nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele“;
- Majandus- ja taristuministri määrus nr 57/ 05.06.2015 "Ehitise tehniliste andmete loetelu ja arvestamise alused"
- Vabariigi Valitsuse määrus nr 176 / 14.06.2007 "Töökohale esitatavad töötõrvishoiu ja tööohutuse nõuded"
- Majandus- ja kommunikatsiooniministri 29.11.2002 määrus nr. 14 „Nõuded liikumis-, nägemis-, kuulmispuudega inimeste liikumisvõimaluste tagamiseks üldkasutatavates ehitistes“

1.2. Olemasolev olukord

Kirjeldatud arhitektuurse osa seletuskirja punktis 1.3.

1.3. Sisearhitektuuri kontseptsioon

Kaubanduskeskuse ruumide konfiguratsioon ja korruste lahendused vastavad Tellija soovitud Lidl kaupluse kontseptsioonile.

Jaekaubandusketi põhimõtte hoonete rajamisel on, et nende kaubanduskeskused näeksid ühesugused välja ja ostja näeks alati tüüpset (tuttavat) siselahendust.

Poeketi kauplustele on välja töötatud parimad tehnoloogilised plaanilahendused.

1.4. Ruumide funktsionaalsed seosed

1.4.1. 1. Korrus

Kaubanduskeskuse sisenemiskorrus asub maapinna tasandil. Kaubanduspind on paigutatud hoone 2. korrusele ning sinna pääs on antud liikurtee ja liftiga. Liikurteega sissepääsu ala on avatud läbi kahe korruse.

Hoone põhikorrusel on lisaks sissepääsule ja parkimisele ka tehnoruumid ning hoonesisene laadimisala koos rambiga.

1.4.2. 2. Korrus

Hoone 2. korruse moodustab müügisaal koos selle juurde kuuluva laopinna, külmkambrite, abiruumide ning personaliruumidega. Sinna on ette nähtud ka klientide tualett inva WC-na, taara vastuvõtt, evakuatsioonikoridor ning ventilatsiooniruum.

1.5. Valgustus

Hoone ruumide valgustus on lahendatud vastavalt standardi EVS-EN 12464-1, Valgus ja valgustus. Töökohavalgustus nõuetele.

1.5.1. Ruumide loomulik valgustus

Sissepääsu ala ja liikurteid ümbritseb läbi kahe korruse klaasfassaad, mis võimaldab loomulikku valgustust. Personali ja koosolekuruumides on loomulik valgustus tagatud kaudselt, st siseakendega läbi laadimisala.

1.5.2. Ruumide kunstlik valgustus

Valgustus on lahendatud LED-valgustitega. Eesmärk on luua ühtlane üldvalgus, kuid kohati tekitada ruumi ka valgusaktsente. Valgustite valik ja paigutus täpsustub projekti järgmistes osades.

1.5.2.1. 1. Korrus

Sissepääsu ala valgustus:

- 1. korrusel: 2 integreeritud LED - suundvalgustit varikatuses (putukakindlad ja niiskesse ruumi sobivad, IP 61); 4 integreeritud LED – suundvalgustit kliendilifti eesruumis ja 12tk ostukärude kohal.
- 2. korrusel: LED - rippvalgustid, läbimõõduga 95mm, näiteks Philips Epic-R. Riputus roostevabast terasest trosside külge, kõrgus u 3m alates müügisaali valmispõranda ülaservast.

Parkla korruse valgustus:

- LED – valgustus (putukakindlad ja niiskesse ruumi sobivad, IP 61), valgustuse värvus: 4000K (nt Oktalite Nextrema). Paigaldus ripplakke sõidusuunas.

1.5.2.2. 2. Korrus

Müügisaalis on valgustite paigutus jaotatud neljaks valgustuspiirkonnaks:

- Sissepääsu valgustus:
  - LED – integreeritud suundvalgustid
- Üldvalgustus:
  - kolmefaasilised LED - valgustiinid
  - ühe- ja kahe-suunalised LED – valgustid
  - reflektor 25° LED – laevalgustid
- Eriti valgustatud piirkonnad:
  - kolmefaasiline LED – valgustiinid
  - reflektor 25°, LED – laevalgustid
- Kassade valgustus:
  - kolmefaasilised LED – valgustiinid, siini pikkus 4m
  - reflektor 25°, LED – laevalgustid
  - LED – rippvalgustid

Personaliruumide valgustus on lahendatud integreeritud LED – suundvalgustitega.

1.5.2.3. Üldvalguse valgustustiheduse keskmised normväärtused:

- Sissepääs 300 lx;
- Liftis 300 lx;
- Parkla öösel 75 lx, päeval 300 lx;
- Müügisaal 250 lx;
- Personali ruumid 300 lx;
- Kauba tarne ja jaotus ruumid 300 lx;
- Külmkambriid 300 lx;
- Serveri ruum 500 lx;

Töö nimetus:	Sõpruse 153, kaubanduskeskus	lk 6 / 16
Töö nr / Staadium:	1824 (0104) / Eelprojekt	
Ehitise aadress:	Sõpruse pst 153, Tallinn, Harju maakond	Dokumendi tähis: SA -3-001
Koostaja:	Esplan OÜ	Dokumendi versioon: v01
Vastutav isik:	Vilve Enno	Koostamise kuupäev: 01.04.2019

- Tualettruumid 300 lx;
- Laoruumid 300 lx;

1.6. Viimistlusmaterjalid

Siseviimistlusmaterjalid täpsustuvad projekti järgmistes osades.

1.6.1. Viimistlusmaterjalid ruumigruppide kaupa

1.6.1.1. Sissepääs

Põrand:

Põrandaplaadid 30x30cm või 60x60cm, plaaditakse ristvuugiga.

Põrand tasandada.

Seinad:

Seinaplaadid, hallikasbeež ristvuugiga (60x120cm), kuni ülemise servani +2,4m.

Pahteldada ja värvida kulumiskindla pestava valge värviga, alates +2,4m kuni laeni

Värvi pealekandmisel järgida hoolikalt tootjapoolset juhendit.

Maalritöödele esitatavad nõuded vaata peatükk 1.6.2.2.

Lagi:

Viimistletud valge värviga.

Lagedele esitatavad nõudeid vaata peatükk 1.6.2.3

1.6.1.2. Parkla

Põrandad:

Sõiduteel asfalt kate; Parkimiskohtadel betoonist põrandaplaadi kihtkate.

Kahe erineva pinnakatte liitumiskoht teostada katendite tasandis betoonist sõidutee äärekiviga.

Parkimiskohtade märgistus kahe komponendilise külm-/kuumplastiga, värvus valge, laius 10cm.

Seinad:

Pahteldada ja värvida kulumiskindla valge värviga.

Ümbritsev pritsmekaitse, seintel ja tugipostidel kõrgus umbes 20cm, toon helehall.

Värvi pealekandmisel järgida hoolikalt tootjapoolset juhendit.

Maalritöödele esitatavad nõuded vaata peatükk 1.6.2.2.

Laed:

Vajadusel tuleb lagi katta tulekindlate isolatsiooniplaatidega.

Lagedele esitatavad nõudeid vaata peatükk 1.6.2.3

1.6.1.3. Müügisaal

Põrandad:

Põrandaplaadid 30x30cm või 60x60cm, plaaditakse ristvuugiga.

Soklipiirkond viimistleda RV kaitseplekiga või lõigata põrandaplaadist 10cm ja paigaldada ümberringi.

Põrand tasandada.

Seinad:

Pahteldada ja värvida kulumiskindla pestava valge värviga.

Värvi pealekandmisel järgida hoolikalt tootjapoolset juhendit.

Maalritöödele esitatavad nõuded vaata peatükk 1.6.2.2.

Laed:

Viimistletud valge värviga.

Lagedele esitatavad nõudeid vaata peatükk 1.6.2.3

1.6.1.4. Kliendi WC / Inva WC

Põrandad:

Keraamilised antratsiithallid põrandaplaadid 30x30cm või 60x60cm, ristvuugiga.

Põrand tasandada.

Kaarseinad:

Seinaplaadid hallikasbeežid 30x60cm, plaaditud horisontaalselt, kuni 2,1m kõrgusele.

Helehall ristvuuk.

Alates 2,1m värvida pestava matt valge värviga.

Värvi pealekandmisel järgida hoolikalt tootjapoolset juhendit.

Maalritöödele esitatavad nõuded vaata peatükk 1.6.2.2.

Laed:

Ripplagi mineraalkiust laeplaatidest, terava servaga, formaadis 62,5x62,5cm või 60x60cm.

Näiteks: OWA, Knauf AMF

Lagedele esitatavad nõudeid vaata peatükk 1.6.2.3

1.6.1.5. Personaliruumid

Põrandad:

Keraamilised antratsiithallid põrandaplaadid 30x30cm või 60x60cm, ristvuugiga.

Soklipiirkond viimistleda RV kaitseplekiga või lõigata põrandaplaadist 10cm ja paigaldada ümberringi.

Töö nimetus:	Sõpruse 153, kaubanduskeskus	lk 8 / 16
Töö nr / Staadium:	1824 (0104) / Eelprojekt	
Ehitise aadress:	Sõpruse pst 153, Tallinn, Harju maakond	Dokumendi tähis: SA -3-001
Koostaja:	Esplan OÜ	Dokumendi versioon: v01
Vastutav isik:	Vilve Enno	Koostamise kuupäev: 01.04.2019

Põrand tasandada.

Seinad:

Pahteldada ja värvida kulumiskindla pestava valge värviga.

Värvi pealekandmisel järgida hoolikalt tootjapoolset juhendit.

Maalritöödele esitatavad nõuded vaata peatükk 1.6.2.2.

Laed:

Ripplagi mineraalkiust laeplaatidest, terava servaga, formaadis 62,5x62,5cm või 60x60cm.

Näiteks: OWA, Knauf AMF

Lagedele esitatavad nõudeid vaata peatükk 1.6.2.3

1.6.1.6. Pagar

Põrandad:

Keraamilised antratsiithallid põrandaplaadid 30x30cm või 60x60cm, ristvuugiga.

Põrand tasandada.

Seinad:

Seinaplaadid, ristvuugiga 30x60 või 60x120cm

Laed:

Moodul ripplagi.

Lagedele esitatavad nõudeid vaata peatükk 1.6.2.3

1.6.1.7. Kauba ruumid

Põrandad:

Keraamilised antratsiithallid põrandaplaadid 30x30cm või 60x60cm, ristvuugiga.

Soklipiirkond viimistleda RV kaitseplekiga või lõigata põrandaplaadist 10cm ja paigaldada ümberringi.

Põrand tasandada.

Seinad:

Pahteldada ja värvida kulumiskindla pestava valge värviga.

Värvi pealekandmisel järgida hoolikalt tootjapoolset juhendit.

Maalritöödele esitatavad nõuded vaata peatükk 1.6.2.2.

Laed:

Viimistletud valge värviga.

Lagedele esitatavad nõudeid vaata peatükk 1.6.2.3

1.6.1.8. Sügavkülm ja jaheladu

Põrandad:

Vastavalt külmkambriga tootjale. Piirnevad alad viimistleda roostevabast terasest plaatidega, teravate servadega, 30x30x2,5 cm

Seinad:

Vastavalt külmkambriga tootjale.

Piirnevad alad viimistleda pahteldada ja värvida kulumiskindla pestava valge värviga.

Värvi pealekandmisel järgida hoolikalt tootjapoolset juhendit.

Maalritöödele esitatavad nõuded vaata peatükk 1.6.2.2.

Laed:

Vastavalt külmkambriga tootjale

1.6.2. Nõuded viimistlusmaterjalidele

1.6.2.1. Põrandad

Põrandakatted on valitud vastavalt kujunduse kontseptsioonile. Hoones on põhiliselt kasutatud põrandaplaate. Arvestatud on hoone funktsiooniga, millest tulenevalt peavad põrandakatte materjalid olema vastupidavad ja ohutud inimese tervisele ja keskkonnale.

Serveriruumis peab olema antistaatiline põrandakate.

Tehnilistest ruumides tolmukindel betoonpõrand.

Sügavkülm ja jahelao põrandamaterjal vastavalt külmkambriga tootjale.

Niisketes ruumides ja ruumide niisketes tsoonides teostada niiskustõke ja näha ette põranda plaatimine.

Põrandakatete paigaldamistööd teostada vastavalt sisetööde RYL2013 juhisteles.

Täismassplaatidele esitatavad nõuded:

- Purunemiskindlus: $\geq 1800N$;
- Kulumiskindlus: 123 mm³;
- Veeimavus: $\leq 0,1\%$;
- Libisemiskindlus: R10.

Keraamilistele põrandaplaatidele esitatavad nõuded:

- Purunemiskindlus: $\geq 700N$;
- Veeimavus: $\leq 1,5\%$;
- Libisemiskindlus: R11.

1.6.2.2. Seinad

Värvitud pinnakatted peavad vastama ruumi kasutusotstarbele. Maalritööde koormusklasside arvestamisel tuleb võtta aluseks RT 29-10769. Avalikud ruumid, müügisaal, koridorid ja sissepääs,

Töö nimetus:	Sõpruse 153, kaubanduskeskus	lk 10 / 16
Töö nr / Staadium:	1824 (0104) / Eelprojekt	
Ehitise aadress:	Sõpruse pst 153, Tallinn, Harju maakond	Dokumendi tähis: SA -3-001
Koostaja:	Esplan OÜ	Dokumendi versioon: v01
Vastutav isik:	Vilve Enno	Koostamise kuupäev: 01.04.2019

samuti konverentsiruum arvestada klass 3 (RL3) ruumideks. Tualettruumid arvestada klass 4a (RL4) ruumideks. Köök arvestada klassi 4b (RL4b). Vastavate koormusklassidega tuleb RT 33-10858 järgi valida tasandussegud. Värvitud pind peab olema hästi puhastatav ja pestav. Värvitavate pindade välimusklassid peavad RT 29-10770 järgi vastama üldkasutatavates ruumides Ps1 nõuetele ja abiruumides Ps2 nõuetele. Läbipaistva viimistluse puhul vastavalt Ks1 ja Ks2 nõuetele.

Värvidele esitatavad nõuded:

- Alus - viimistlusüsteemi moodustavad materjalid (pahtel, krunt, värv) on nõutav valida ühe tootja keskselt või värvi kasutamishendi kohaselt;
- Värv tootja on sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteemi standardi ISO 9001-2000 ja keskkonnajuhtimissüsteemi standardi ISO 14001 järgi;
- Veekindlus seinavärvil mitte alla 5000 pesutsükli ISO 2812-2 järgi;
- Läige peab vastama nii EVS-EN 13 300 tabeli kohaselt esitatud nõuetele läikeklassi osas nii 60 kui 85 nurga all ISO 2813 järgi mõõdetuna;
- Haihtuvate orgaaniliste ühendite (TVOC) koguemissioon < 0,2 mg/m²h;
- Formaldehüüdi (HCOH) emissioon < 0,05 mg/m²h;
- Ammoniaagi (NH₃) emissioon < 0,03 mg/m²h;
- Klassi kuuluvate kantserogeensete ainete emissioon < 0,005 mg/m²h;
- Järgitakse Maalritööde RYL 2012, Sisetööde RYL 2013 nõudeid;
- Tasandatud seinte siledus peab vastama Sisetööde RYL 2013 klass 2;
- Koormusklass vähemalt RL 04 (Maalri RYL 2012);
- Hõõrdekindlus vähemalt klass 1 (ISO 11998);
- Plaatimisetöödel lähtuda Sisetööde RYL 2013 klass 2 esitatud nõuetest;
- Niisked ruumid kaetakse enne plaatimist niiskustõkkega, määrjad ruumid hüdroisolatsiooniga terve ruumi ulatuses.

Viimistleda tuleb nii, et pindades ei esine matte või läikivaid plekke, ega muud pindade värviebaühtsust. Kui töötluses on vead, peab töövõtja tegema kogu pinna töötluse, kui parandamisega ei saada veatut pinda.

Värvitava seinapinna piirnemisel laega värvida 25mm sein ülemisest servast laega samas toonis.

Kui teisiti ei ole määratud või joonistel pole näidatud, peavad pinnakatted peitma ettenähtud pinnad täielikult ja ulatuma piirnevatest pindadest (nagu ripplagedest ja kergetest vaheseintest) üle.

Püsikonstruktsioonide taha jäävad seinaosad töödeldakse enne püsikonstruktsioonide (sisustuselementide) paigaldamist kuni maalritöödeni, mis teostatakse pärast püsikonstruktsioonide paigaldamist.

Sisustuse ja varustuse aluspinnad ning taustad töödeldakse enne nende paigaldust analoogselt muule pinnale, kui ei ole näidatud teisiti.

Kõikide niiskete ruumide kõikidel seintel ja põrandatel teostada hüdroisolatsioon vastavalt sisetööde RYL2013 ja hüdroisolatsioonimaterjali tootja nõuetele. Erilist tähelepanu pöörata trapiümbruste, seinte ja põrandate nurkade viimistlemisele.

Töö nimetus:	Sõpruse 153, kaubanduskeskus	lk 11 / 16
Töö nr / Staadium:	1824 (0104) / Eelprojekt	
Ehitise aadress:	Sõpruse pst 153, Tallinn, Harju maakond	Dokumendi tähis: SA -3-001
Koostaja:	Esplan OÜ	Dokumendi versioon: v01
Vastutav isik:	Vilve Enno	Koostamise kuupäev: 01.04.2019

Niiskete ruumide seinad plaaditakse vastavalt viimistlustabelile. Plaatide vuugid teha 2mm. Plaaditavate seinapindadega liituvad ukse- ja aknaorvad plaaditakse.

Niiskete ruumide seinad kus on ettenähtud keraamilised plaadid, ei plaadita seinu üle kipslae serva.

Niisketes ruumides, kuhu keraamilist plaati ette nähtud ei ole, värvida seinad niiskust kannatavate värvidega.

Plaatimine peab olema üldiselt sümmeetriline ruumi telgede suhtes.

1.6.2.3. Laed:

Lagedesse tehtavad hooldusluugid peavad olema laega ühte värvi ja samas tasapinnas. Asukohad ja suurus peavad olema arhitekti ja järelevaataja poolt eelnevalt heaks kiidetud.

Valgustite, harukarpide, valjuhääldeite, andurite jm. vastava kinnitamiseks ehitatakse ripplakke, seal kus vaja, jäik toetatud alus.

Kõikide tehniliste ruumide laed katta tolmutõkkega.

Maalritööd teostada vastavalt Maalritööde RYL2012 kirjeldatud nõuetele ja sisetööd teha vastavalt sisetööde RYL2013 kirjeldatud nõuetele. Ripplagede paigaldamine vastavalt RYL2013 ja tootja juhistele.

1.7. Maalritööd

Maalritööde alla kuuluvad kõik objekti viimistlusala tööd koos materjalide ja töövahenditega nii, et objekt saadakse nende tööde koha pealt valmis.

Töövõtja on kohustatud tegema objektil värvitooni- ja läikivusastme proove. Tellija jätab endale õiguse värvilahendustesse tehtavatele muutustele, mille eest võimalikult esitatavaid lisamaksumusnõudeid ei arvestata, kui just muudatusi ei tehta nii hilja, et sellest tekib tõendatult Töövõtjale täiendavaid kulutusi. Kõik värvilahendused tuleb enne töödega alustamist kooskõlastada Tellija ja sisearhitektiga.

Kõik ebatasased värvitavad seinapinnad tuleb enne värvimist siledaks krohvida.

1.7.1. Üldine

Töövõtja peab kasutama kogunud tööjuhatus ja kõrgelt kvalifitseeritud tööjõudu. Töömeetodid peavad olema vastavad kasutatavate maalritööde materjalidega. Töö käigus tuleb arvesse võtta kõiki maalritööle mõjuvaid tegureid, nagu ilmastikutingimused, õhu temperatuur, maalritöö pinna ja aluse niiskus, tolmu eemaldamine ja maalritöö pindade kaitsevõimalused.

Värvitud pinnad jagatakse väljanägemise, sileduse, jne. järgi 1 ja 2 klassi.

Tööde järjekord klassis P1:

1. Pinna puhastus
2. Sobiva kruntvärviga värvimine
3. Osaline tasandus-pahteldus (vuugid, praod)

Töö nimetus:	Sõpruse 153, kaubanduskeskus	lk 12 / 16
Töö nr / Staadium:	1824 (0104) / Eelprojekt	
Ehitise aadress:	Sõpruse pst 153, Tallinn, Harju maakond	Dokumendi tähis: SA -3-001
Koostaja:	Esplan OÜ	Dokumendi versioon: v01
Vastutav isik:	Vilve Enno	Koostamise kuupäev: 01.04.2019

---

4. Lihvimine

5. Lauspahteldus

6. Lihvimine

7. Alusvärv

8. Pinnavärv 2 korda

Tööde järjekord klassis P2:

1. Pinna puhastus

2. Osa- või lauspahteldus, lihvimine

3. Alusvärv

4. Pinnavärv 1 või 2 korda.

Tehnilised ruumid, laoruumid, abiruumid ja teised ruumid, kus klassi P1 nõudmine ei ole otstarbekas, kuuluvad klassi P2; ülejäänud ruumid klassi P1.

1.7.2. Töösooritus

1.7.2.1. Üldine

Tööde järjekord ja tööde läbiviimine tuleb planeerida selliselt, et kõrval olevaid ja ümbritsevaid ehitisosasid ei kahjustata, ning nõnda, et hiljem tehtavad tööd ei kahjustaks juba töödelduid pindu. Töömeetodid peavad olema vastavad maalritöö materjalidele ja vahenditele. Töö tuleb teha selliselt, et valmis pind vastab vastupidavuse ja välimuse poolt dokumentides esitatud nõuetele.

1.7.2.2. Piirnemised

Piirnemised teise värvitooniga, teise materjaliga, töötlemata pinnaga jms tuleb teha hoolikalt ja täpselt.

Heledam värvitoon värvitakse üle nurga ja tumedam värvitoon piiratakse u 10 mm nurgast, kandist või laejoonest, kui teisiti pole kokku lepitud.

Värvitava seinapinna piirnemisel laega värvida 25mm seina ülemisest servast laega samas toonis.

1.7.2.3. Vigade parandus

Viimistlus tuleb teha nii, et pindades ei esine matte või läikivaid plekke, ega muud pindade värvi ebaühtlust.

Kui töötluses on vead, peab töövõtja tegema uuesti kogu pinna töötluse, kui parandamisega ei saada veatut pinda.

1.7.3. Pinnatöötused

1.7.3.1. Üldine

Akende- ja uksepiitade ning raamide mittenähtavale jäävad pinnad tuleb enne paigaldamist värvida seintega sama tooni.

Metallpindade töötlemisel tuleb järgida käsitletava pinnatöötlusmaterjali valmistaja poolt antud kirjalikke soovitusi.

1.7.3.2. Pindade ettevalmistus

Kõik pinnatöötlusesse tulevad pinnad tuleb enne töötlemist hoolikalt puhastada.

Tolmu eemaldamine tuleb alati sooritada ilma erilise mainimiseta.

Metallpindade ettevalmistus

Metallpindadelt eemaldatakse kõik ebapuhtus, nagu rooste, tagi, rasv, õli, oksüdeerumised jms. ülearused ained enne pindade põhjatöötlust.

Metallpindade töötlusel tuleb järgida töödeldava pinnatöötlustoote valmistaja antud kirjalikke puhastusastme- ning puhastusmeetodi soovitusi.

Tsinkteraspinnad ning kergemetallpinnad puhastatakse keemilise puhastusainega (vees lahustuv leotusaine) ning loputatakse hoolikalt puhta veega ja kuivatatakse enne maalritööde algust.

1.7.3.3. Lihvimine ja tolmu eemaldamine

Lihvimine ja tolmu eemaldamine tuleb teha enne iga töötlust, seetõttu neid ei mainita eraldi töötlusühmitustes.

1.7.3.4. Isolatsiooni- ja kruntvärvtöötus

Puukaitsetöötused tehakse rohke puukaitseainega selliselt, et võimalikult palju ainet imenduks puu sisse.

Kuivamisaeag puukaitsetöötluste vahel peab olema vähemalt üks (1) ööpäev.

Vedel korrosioonitõrje kantakse pinnale vahetult peale pinna puhastamist.

1.7.3.5. Kruntimine

Kruntimistöötus peab andma püsiva kinnituspõhja peale tulevatele pinnatöötlustele.

Teraskonstruksioonidele tööoperatsioonide-kombinatsioonide kohased määratud värvikihtide kandmised, kruntvärv kaasa arvatuna, tuleb teha nii palju üksteisest erinevate värvitoonidega, et katmine on selgelt näha.

Töövõtja peab kontrollima ja omalt poolt kooskõlastama teiste töövõtjate või ehitusdetailide valmistajate poolt tehtud eel- ja kruntvärvtöötused enne jätkuvate pinnatöötluste alustamist.

1.7.3.6. Pahteldamine ja silumine

Pahtlit ja silumismaterjali ei tohi korraga nii palju kasutada, et selle kuivades tekivad praod.

Tasandustööd tehakse tsementliivaseguga betoonivalu rakise või vastavale pinnale. Osalise tasandamise ajal võib alusetasanduses kasutada PVA, tsement- või liivalisandeid. Niiskete ruumide, nagu duširuumide tasandustööd tehakse niiskuskindla spetsiaalse tasandusmaterjaliga. Üleskerkimised ja hammastused eemaldatakse ja suuremate süvenduste täitmised tehakse peatöövõtja poolt selliselt, et koguhälve on kõige rohkem 10 mm.

Tasandustöösse kuulub kõikide tasandatavate pindade puhastamine harjaga ning servade ja nurkade parandamine tasandusmaterjaliga.

Osalt või täielikult tasandavate pindade puhul kasutatakse välisnurkade parandamisel rihtlatti. Erilise hoolega tuleb parandada põrandaliistunurgad. Osaliselt tasandatavate pindade puhul tehakse parandustasandus vaid kohtades, kus pinna kvaliteet või parandamine nõuab nende parandamist 2 mm koguhälbeni.

Täielikult tasandatavate pindade puhul tehakse põhjaparandustasandus osalise tasandamisena, mille järel vajalikud kogupinna tasandamised.

1.7.3.7. Lõplik värvimine ja lakkimine

Lõplik värvimine peab olema täielikult kattev ja antud värvikategooriakohane ning selle töötlusmeetodi piires tasane ja sile.

Lakitud pind peab olema ühesugune ja sile, läikeaste peab vastama sellele töötlusmeetodile.

1.7.3.8. Tasandustööd

Seina- ja laepinnad tasandatakse tasandusmaterjaliga tööoperatsioonide-kombinatsioonide kohaselt ja värvitakse siseviimistluse tabelis ettekirjutuste kohaselt.

Niisked ruumid tehakse niiskuskindlate tasandusmaterjalidega.

Enne tasandustööde alustamist tuleb kontrollida, et plaatkonstruktsioonidega püstnurkades on nurgakindlustamine sooritatud.

1.8. Sisemised avatäited

Sisemised avatäited on tähistatud gabariitmõtudega korruste plaanijoonistel ja avatäidete spetsifikatsioonides.

Läbipaistvad seinad ja ukсед, ukseklaasid ning põrandani ulatuvad klaasaknad peavad olema ohutust materjalist või kaitstud purunemise eest sobiva kaitsega ja olema nähtavalt märgistatud.

1.8.1. Siseuksed

Uksed valmistada ja paigaldada vastavalt RYL 2010 nõuetele.

Siseuste viimistlus värv RAL 7024, grafiithall, manused sõltuvad tuletõrje eeskirjadest.

Klaasidega siseuksed valmistada tulepüsivast terasprofiilist ja karastatud tuletõkkeklaasist.

Töö nimetus:	Sõpruse 153, kaubanduskeskus	lk 15 / 16
Töö nr / Staadium:	1824 (0104) / Eelprojekt	
Ehitise aadress:	Sõpruse pst 153, Tallinn, Harju maakond	Dokumendi tähis: SA -3-001
Koostaja:	Esplan OÜ	Dokumendi versioon: v01
Vastutav isik:	Vilve Enno	Koostamise kuupäev: 01.04.2019

Sügavkülma ja jahelao ukсед vastavalt külmkambri tootjale.

Liistud värvida ustega sama tooni.

Siseuksed peavad vastama ruumide akustilistele nõuetele. Kõikidele ustele, millele ei ole helipidavuse seisukohast erinõudeid, kehtib helipidavus $R_w > 30$ dB.

Lävepakude min. kõrgus puhtast põrandast 5 mm, max. kõrgus 20mm. Kõrgus põrandast peab olema minimaalne ja arvestama evakuatsioonitee ja invanõudeid.

Niisketes ja märgades ruumides tuleb kasutada roostevabast terasest või alumiiniumist lävepakke.

Tuletõkkeuksed, mille kaudu pääseb evakuatsiooniteele või -trepikotta, peavad lisaks tulepüsivusele olema ka suitsutihedad ja vastama minimaalselt nõudele S200. Kõik tuletõkkeuksed varustatakse sulgemisseadisega.

Suluste üldlahendus on teostatud vastavalt TO-osa projektile.

1.8.2. Siseaknad

Alumiiniumprofiil siseaknad 8mm karastatud ja lamineeritud kirkas klaas. Viimistleda profiil pulberkihtkatttega RAL 7024, grafiithall.

1.9. Aknakatted

Aknakatete valik selgub hilisemas koostöös tellijaga.

1.10. Sisustus

1.10.1. Mööbel, üldine

Mööbli valik ja tehnoloogia selgub hilisemas koostöös tellijaga.

1.10.2. Tualettruumide inventar

Tualettruumide ja nendega liituvate eesruumide inventar ja varustus antakse projekti põhiprojekti staadiumis sanitaartoodete- ja sanitaartoodete aksessuaaride spetsifikatsiooniga. Tualettruumides on ette nähtud peeglid, mis liimitakse seintele. Plaatimise ajal jätta seina sisse peegli koht, peegliite asukohad on näidatud sisustuse joonistel. Peeglid, mis on kavandatud valamu kohale, paigaldada san. seadmete keskele. Kõik WC-d ja kraanikaussidega ruumid varustada vajaminevate aksessuaaridega (seebidosator, kätekuivatus jms).

1.11. Erinõuded

1.11.1. Hoonesisene liikumine

Hoones on arvestatud piiratud liikumisvõimalusega inimestega. Koridorid ja ukseavad peavad olema piisavalt laiad ja võimaldama erivajadustega inimesel hoones ringi liikuda. Eri tasandite vahel liikumiseks on trepid ja liftid. Kõikide sisetreppide esimesed ja viimased astmed peavad olema tähistatud optiliselt kontrastsete vöötidega.

Töö nimetus:	Sõpruse 153, kaubanduskeskus	lk 16 / 16
Töö nr / Staadium:	1824 (0104) / Eelprojekt	
Ehitise aadress:	Sõpruse pst 153, Tallinn, Harju maakond	Dokumendi tähis: SA -3-001
Koostaja:	Esplan OÜ	Dokumendi versioon: v01
Vastutav isik:	Vilve Enno	Koostamise kuupäev: 01.04.2019

1.11.2. Invatualettruumid

Planeeritud on üks inva tualettruum teisele korrusele. Invatualetis peab olema ratastooli pööramisruum vähemalt 1400mm. WC-poti nõutav kõrgus on 470-500mm prill-laua peale. Mõlemale poole WC-potti on ette nähtud ülestõstetavad käetoed 600mm vahega. Invatualettides on arvestatud loputuskasti ja seina vahelise abistaja ruumiga 300mm. Kraanikauss peab olema mõõtmetega ca 550 mm×400 mm, 800mm kõrgusega pörandast. Kõik invatualetid peavad olema varustatud painduva varrega termostaatilise käsiduššiga, mis on potist 300mm ulatuses. Peegel ja san. aksessuaarid on ette nähtud paigalduskõrgusega 900mm alumise servani, nagid 1200mm. Kõikidel invatualettide ustel peavad olema horisontaalsed lisakäepidemed (pikkusega 400-600mm) ukse sisemisel küljel ukseingi kõrgusel hingede poolses servas. Uksed peavad avanema väljapoole ning olema ratastoolimärgiga tähistatud. Invatualetid varustatakse häirenupuga. Häirenupu pikendusnõör peab olema kättesaadav nii potil olles kui ka pörandalt. Häirenupp paigutada poti kohale lae alla selliselt, et pikendusnõör ripuks poti kõrval.

1.11.3. Ruumiakustika

Vastavalt ehitise heliisolatsiooni nõuetele EVS 842:2003 tagavad ruumiakustika vahelaed ja vaheseinad, vajadusel lisatakse akustilisi paneele seintele ja lagedele.

1.11.4. Koristusvahendid ja kemikaalid

Üldkoristusruumidesse on ette nähtud liivafiltriga koristusvalamu ning tingimused korduvkasutatavate koristustarvete hoiustamiseks.

Kõik kemikaale sisaldavad kapid ja ruumid peavad olema lukustatavad. Koristustarvete ja kemikaalide hoiustamiseks on ette nähtud ruum nr. 113 ja nr. 149.

Seletuskirja vastutav spetsialist:

Vilve Enno

volitatud arhitekt, tase 7